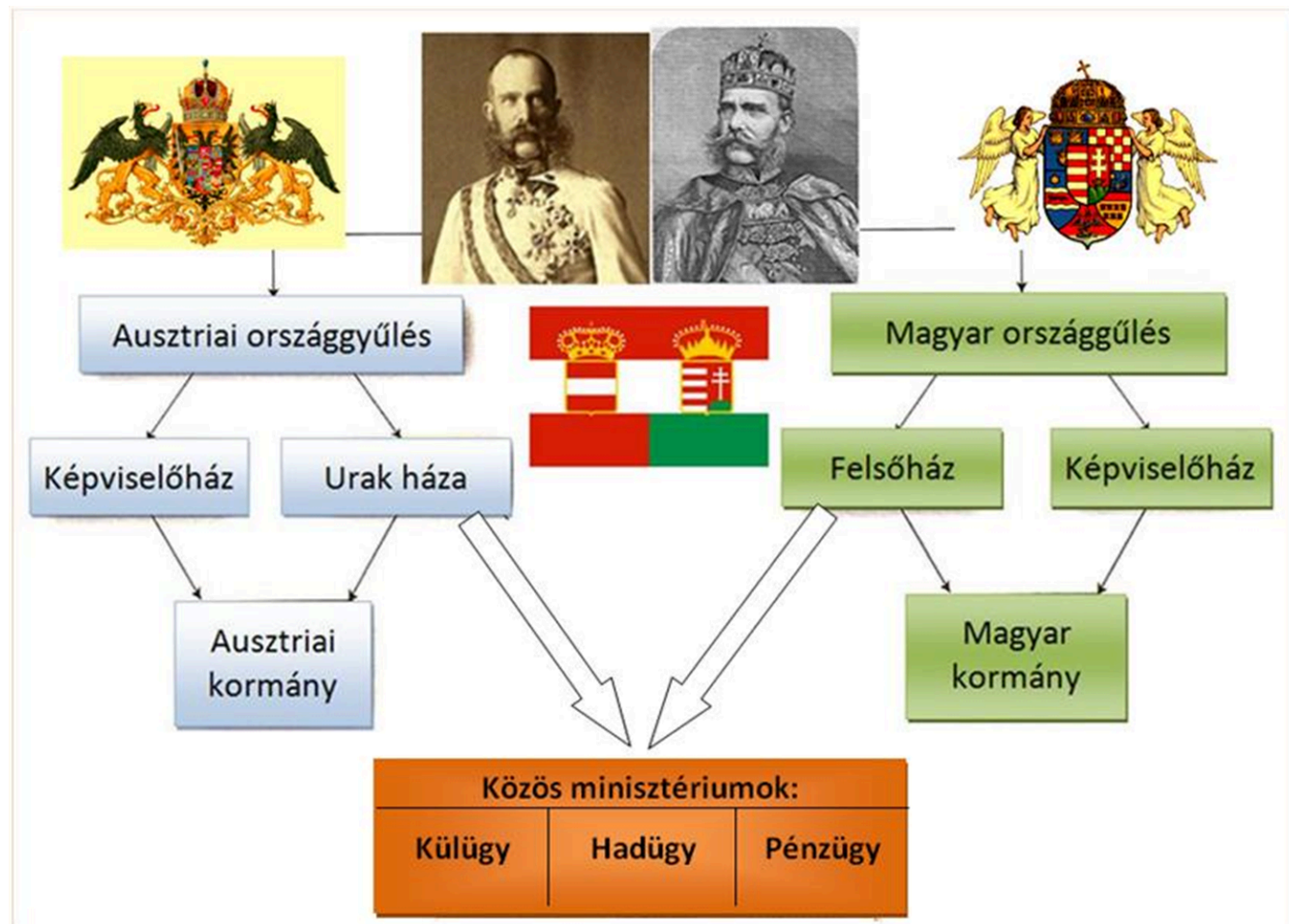

Közjogi vita:

Magyarország ⇔ Ausztria (Habsburgok)

1. Tisza Kálmán - A Generális (1875-1890)

A gazdasági válság után lesz miniszterelnök az ellenzéki politikusból.

- Kiépítette a csendőrséget, a rendőrséget.
- Erősítette a hivatalnokréteget a *dzsentrik* rétegéből
- Kapcsolati tőke szerepe
- Az ő időszaka a **IPARI FORRADALOM** kora
- Új gátrendszer kiépítése (1000+ km)
- Gabonatermelés és malomipar fejlesztése, korszerűsítése
- közös vámterület
- Európa szintű vasúthálózat

2. Wekerle Sándor

- Bevezeti a polgári anyakönyveztetést az egyházakkal szemben
- Szétválasztja az államot és az egyházat
- 1895 - kötelezővé teszi az állami anyakönyvvezetést és a polgári házasságot

- Bank és hitelrendszer (1878 - Osztrák-Magyar Bank | jegybank)
- infrastruktúra fejlesztése (hajózás. vasút)

- Az állam szintén az ipart pártolta, gőzgépek, vaskohászat Ózd, Miskolc | Ganz gépgyár, Óbudai hajógyár, MÁVAG)
 - Városépítés, fejlesztés
 - Buda és Pest hivatalosan is egyesül 1873-ban → **Budapest**
 - A bankok tőkeereje 4,5szöröskére nőtt
 - Weiss Manfréd - Csepeli gépgyár
 - Mecwahrt András - Kéregöntésű hengerszék
 - Nagy szerepe van a nehéziparnak, az élelmiszeriparnak.
 - Közlekedésüggyel, a bankokkal és a hitelüggyel is foglalkoznak.
-

1. Vezető réteg

- **Arisztokraták, nemesi nagybirtokosok:** A főrendi ház tagjai, feudális előjogokkal rendelkeznek, kezükben az államhatalom.
- **Dzscentri:** Elszegényedő nemesi nagybirtokosok (200-1000 hold földdel), megyei tisztviselők, kapcsolati hálójával és „úri külsőségekkel”, de rossz anyagi helyzetben.

2. Polgárság

- **Nagypolgárság:** Befektetők, bankárok, nehézipar és élelmiszeripar vezetői, 100-150 család alkotja ezt a vékony réteget, gazdasági befolyásuk jelentős.
- **Kispolgárság:** Anyagi peremhelyzetben lévő kisiparosok, kiskereskedők, rendőrök, postások, vasutasok, és „lecsúszott” kisnemesek.

3. Parasztság

- **Gazdag parasztság:** Elindulnak a polgárosodás útján.
- **Középparasztság:** 11-40 hold földdel rendelkeznek.
- **Szegényparasztság:** Bértmunkára kényszerülnek.
- **Földnélküli parasztság:** Uradalmi és majorsági cselédek, idénymunkások.

4. Munkásság

- Az ipari forradalom által létrejött osztály, amely jelentős társadalmi erőt képvisel:
 - **Szaktmunkások:** Többnyire külföldiek. (tanítani kell őket, meg kell fizetni külföldi szakemberet.)
 - **Szakképzetlen munkások:** Az ipari munkásság nagy többsége.